

A Nemzeti Forradalmi Tanács kiadványa

Az írók követelése:

Teljes amnesztia, az ÁVH tegye le a fegyvert!

Magyarok! Magyar fiatalok! Követeljük:
1. Az ÁVH azonnal szüntesse be a tüzet!
2. Teljes amnesztiát a harcolóknak és a katonáknak!

3. A szovjet csapatok vonuljanak vissza állomáshelyeikre!
4. A rend fenntartását a magyar néphadsereg biztosítsa.
5. Nagy Imre azonnal alakítson nemzeti egységkormányt! Aljon az

új kormány a nemzeti mozgalom élére!
6. Minden üzemből válasszák meg a munkástanácsokat!
A magyar írók és művészek.

Méray Tibor felszólítása a harcoló ifjúsághoz

Magyarok! Barátain! Testvéreim! Azt hiszem, az a harc, amelyet iródszámokkal együtt évek óta a Rákosi-féle terror ellen vívunk, feljogosít minket és engem is arra, hogy ebben a nehéz órában bizalommal szóljunk egymáshoz.

lövés nem dörög el Magyarországon. De a sztálinista klikk fontosabbnak tartotta saját pozícióját, Nagy Imre-ellenes gyűlöletét az ország érdekeinél. Csak a tömegek nyomása tudta végül is megbuktatni.

követeléseit. Legutóbbi nyilvános beszédében a szovjet csapatok kivonására, a kormány széles nemzeti alapokon való átalakítására, a megbékélés politikájával kapcsolatban erre enged következtetni.

Budapest utcáit hazafiak vére öntözte.
Mindenekelőtt: ki ezért a tragédiáért a fő felelős? Egy percig sem habozom, hogy kimondjam: a sztálinista, rákosista kalandor-politika. Vádolom Rákosi Mátyást, aki véreskezű önkényűvel, nemzetellenes kül- és belpolitikájával, a gyűlölködés szításával egyik legfőbb előidézője a mostani vérontásnak.

Nem vagyok hajlandó sem ellenforradalminak, sem reakciónak, sem fasisztának nevezni az ország függetlenségéért, a nép jogaiért, a magyar szabadságért sikraszállt fiatalokat, munkásokat, honvédeket még akkor sem, ha ilyen elemek is keveredtek közéjük.
Ellenkezőleg: a magam tapasztalatai és a hozzám érkezett megbízható értesülések egyértelműen arra vallanak, hogy a tüntetők nagy többsége a hazáért, a népet, a szabadságért ment ki életét kockáztatva az utcára.

Magyarok, akik még az utódn vagytok, tüntetek, vagy fegyvert van a kezetekben!
Nem, nem arra akarok felszólítani benneteket, hogy szüntessétek be a harcot, hiszen még hosszú, nehéz harc áll előttünk. De aranyt tisztá lelkümezzel, a közös ügy, a közös érdekek nevében tanácsolhatok: az államvédelmi alakulatokkal, a szovjet egységekkel együtt haladéktalanul szüntessétek be a tüzelést, mindkét részről legyen vége a vérontásnak.

Vádolom Gerő Ernőt, aki a gazdasági élet vezetőjeként a romlás szélére sodorta az országot és Rákosi utódként is a legutolsó pillanatig lassította, fékezte a demokratizálódás folyamatát.
Vádolom a legfelső vezetésbe beburakodott tehetőséget, a karrierista klikket, a személyi titkárokból, fejbőlöntő jánosokból kinevezett párt- és állami vezetőket, akik tudatlansággal, pöffeszkedő életmóddal, szűkös buzusautóikkal kihalnak a magyar nép ellenében.

Meg vagyok győződve, hogy Nagy Imre, aki nekünk, írónak, művészeknek példaképünk volt a sztálinista elnyomás elleni harcban, ugyanúgy fogja értékelni a nagy népmegmozdulást, mint mi.
Meg vagyok győződve, hogy Nagy Imre, aki — és ezt jól kell látnunk — a legnehezebb pillanatban, a legsúlyosabb körülmények között került a kormány élére, megtisztítja a vezetést a Rákosi-féle salaktól és olyan tisztakerű emberekkel veszi magát körül, akik felkarolják és valóra váltják a magyar nemzet szent

Igazságos követeléseit ország-ülög előtt döntő győzelmet arattak. A követelések pontos, alapos, következetes valóra váltása most már a dűkés munka, a tüzelés nélküli, de szűös harc dolga.
A magyar írók, akik az első vonalban voltak a harc megindításakor, együtt lesznek veletek a további küzdelemben is. Nem fogjuk hagyni kijátszani, megfélemlíteni, vagy leszerelni magunkat. Kívánjuk a teljes szabadságot, a jobb életet, a boldog magyar jövőt.
BIZUNK BENNETEK — BIZZATOK BENNÜNK!

Ezt hallottam a tömegben

1956. október 23-án déli 12 órától őjfel háromig vonultam együtt a Budapest utcáin tüntető tömeggel, egyetemistákkal, munkásokkal, iparosokkal, hivatalnokokkal, értelmiségiekkel; férfiakkal és nőkkel, idős bácsikkal, kisdudúkat cipelő anyákkal. Nem a jelszavakra figyeltem elsősorban; a jelszavak amúgyis fennmaradnak, tovább élnek a történelemben. Inkább azt szeretném feljegyezni, amit a tömegben hallottam, az emberek érzelmeit, indulatait, vágyait kifejező spontán mondatokat.
Tizenegy és fél óra leforgása alatt nem hallottam egyetlen olyan mondatot, amely a burzsoáz restauráció bármilyen formáját óhajtotta volna. Nem hallottam egyetlen antiszemita, vagy sovíniszta kijelentést.
Ezzel szemben ezt hallottam:
Idős bácsi a Sztálin-szobor előtt:
— Istennek hála, nyáron nem vitt el a szivrohamom. Csak hogy ezt is megérttem! Tessék már mondani, kik döntögték ezt a szobrot?
Egyetemista a teherautóról:
— A Fővárosi Köztisztasági Hivatal és a Takarító Vállalat emberei! — Hé, húzd meg azt a kötelet!
Egy fiatal asszony:
— Mennyi népi! Ugye most nem

kellet őket ide kihajtani?! Minden május 1-én lesült a képmemről a bőr, úgy szégyeltem magam!
Egy apa a két éves gyerekehez:
— Ezt nézd meg jól, fiam! Aztán majd, ha nagy leszel, meséld el mindenkinék, hogy nem akármilyen szemét nép a magyar!
Középkorú munkásasszony:
— Vajon hányan vjjonának most itt olyanok, akik akkor is tapsoltak és szájaltak, amikor ezt a szobrot felállították?!
Hivatalnok külsejű férfi:
— Ne piszkáljuk egymást, kérem! Mindenki féltette a kenyereit. Csak a gyilkosokat büntessük meg, hogy ki mit mondott, az most már nem érdekes.
Fiatal munkás:
— Igaza van! Mindig is az volt ennek a népnek az áika, hogy nem tudott összefogni. Legyen végre összefogás.
Haggok a tömegből:
— Ugy van! — Fogjunk össze! — Hurrá, de szép nap ez! Eljen a nemzeti összefogás! — Eljen Nagy Imre! — Eljen az egységes, független Magyarország!
Este negyed tizenegykor a Bródy

Sándor utca és a Múzeum körút szán:
— Gyalázzát! — Fegyvertelen emberekre sortűzet adni! Ezeket a szegény fiúkat is hiába várja haza az anyjuk! — Nem akartak semmi rosszat, csak bemondani a 16 pontot a rádióban! — Azt mondják, mentőautókon csempészték be a friss 16-szert ávosoknak. — Gyilkosok!
Óreg néni a Szabad Nép székháza előtt:
— Miért verik be az ablakokat? Ugyis csak nekünk kell megfizetni a kárt!
Csepeli munkás:
— Ha meg tudtuk fizetni a földalattit, majd meg tudjuk fizetni ezt a pár ablakot is! Az embernek egyszer ki kell adni a dühét, ha nem akar a bolondokházába kerülni!
Egy kalauzós:
— Ugyis odakerülünk mind, ha ez így tart tovább. — Ejjel kettőkor kerülök haza a munkából és reggel hatkor már vihetem a két gyereket a bölcsődébe. Hát élet ez?!
Egy másik munkás:
— Leköpöm az újságot, ha holnap azt meri írni, hogy fasiszta csőcselék tüntetett!
Szegő Zsuzsa

A tüzoltók küzdelme a Nemzeti Múzeumért

A budapesti tüzoltó parancsnok-ság tájékoztatása szerint Budapesten több középületet, lakóházat és áruházat gyújtottak fel. A tüzoltóság tagjai hősiessé munkával, életük veszélyeztetésével a karhatalommal és a tömegek támogatásával a tüzeket elfojtották. A délelőtti folyamán komoly küzdelem folyt a Nem-

zeti Múzeumnál a tűz eloltásáért. A Nemzeti Múzeumnál a harcok folyamán három esetben keletkezett tűz. A tüzoltóság ezeket sikerült elfojtani. A negyedik esetben, október 25-én egy óra három perckor érkezett jelentés újabb tüzesetről. A Nemzeti Múzeumban ebben az időben komoly fegyveres harcok folytak. A tüzoltóság két szer-

vissza kellett fordulnia és csak harmadik esetben sikerült megközelíteni a helyszínt, elkezdeni a tűz oltását. A tűz elfojtása a déli órákban még folyt. A felbecsülhetetlen nemzeti értékre való tekintettel a tüzoltó parancsnokság utasította egységeit a legnagyobb körültekintésre és óvatosságra. Késő délutánra sikerült megfékezni a tüzet.

Üzenet Budapestről

Minden haragunk a zsarnokokat az idegen, szennyos hatalmat, Sőtja. De kértük a magyar népet: Jöjjen, kivívni a diadalmat! Mi, pestiek, a fegyverhez nyúltunk. S az ellen, aki nem segít nekünk: Aki télenül nézi harcunkat: A vidék ellen vádat emelünk!
Vádunk illesse a banditákat. Akik rabolják szép országunkat. De még nagyobb vád a bérenceket, Akik eladják szabadságunkat. De ők a maguk érdekét védik. Tudjuk, miért harcolnak ellenünk. De a legnagyobb vád a féltent: A vidék ellen vádat emelünk.
Hát érdemes most hőnek lenni. Azért, hogy mások csak sajnáljanak? Idegenek is jönnek segíteni. De a magyar most közömbös maradt. Szent ügy haránk felszabadítása. Nem tudjátok, hogy ezért vérezünk? Nem sejtitek, hogy mi lesz, ha veszünk? A vidék ellen vádat emelünk!
Atkunk illesse azt, aki tudom. S nem mer, nem akar hazafi lenni. A haza adott életet, az tápiát. S nem merlek ério semmit sem lenni? Be ne fogadja a haza földje, S az ég zárja ki, aki nincs velünk! Vidékiekt! Most aki nem harcol, Az ellen örök vádat emelünk!
Lelkesedéssel fűtik lelküket A szabadságharc dicső napján. Arany betűkkel írják nevüket A történelem dicső lapján. De mély megvelés, felele szegény Arra, ki nem segít szent ügyünk. Az nem magyar, de gyáva, rongy, tufesol Az ellen örök vádat emelünk!!!

TESTVÉREIM!

Nem a Népköztársaság ellen küzdünk, elfogadjuk Nagy Imrét a megfisztított magyar kormány élén.
Mivel a terjesztés Pestről nehéz, küldjétek üzenetünket a többi városba is!!!

Veszprém válasza (Budapest ifjúságának)

Mint vízharangok sürgelő szavát, Mely őzi estén fölrészta szállt, Hallottuk hangod, pesti ifjúság, És vádló hangod szívünkbe talált.
Veszprém környékből tekintünk feléd, Hős Pest felé, hol vörös most az ég, Hol lángoló és vérző szívetekből Most minden régi, szennyos rongy előg.
Nem hallgatunk: a budapesti szózat Ajkunkon hívón, zengőn száll tovább, Hogy felriasszon gyarat, földet, otthon, Támadj föl, ébredj magyar ifjúság!
Es talpon állunk, énekelve járunk, Mindent betölt a szabadság szava. Már véget ér halálos, szörnyű álmunk, S lehall az éjjel zsarnok csillaga.
Az őzi szíben a veszprémi környék Megint a magyar zászlót lengtetik, S amíg élünk, míg vízzé nem lesz vértünk, A magyar zászlót le nem vehetik.
Budapest népe! Hősök, katonák! Nem értetek, nem haltatok hiába! Isten velünk és veletek megyünk, Szabad életbe, vagy hősiessé halálba.
Dicsőség néked, Budapest ifjúság!
Veszprém, 1956. október 26.

Professzorok és hallgatóik követelése

A Mezőgazdasági Gépészmérnöki Főiskola professzorai, dolgozói és hallgatói helyeslik, hogy a kormány rendet akar az országban, és bíznak Nagy Imrében, de megállapítják, hogy a tragédiáért elsősorban Gerő Ernőt és támogatóit terheli a felelősség. Sorozatos provokációkkal dühítették fel és késztették fegyveres akcióra az eredetileg helyes követelésekért fellépő tömegeket. Ha voltak is provokátorok, az ifjúság és a munkáosztály sohasem támogatta volna őket, ha ezek a provokációk nem történnék és idejében teljesítik a nép helyes követeléseit. A rend helyreállítása érdekében az alábbi követeléseket kell azonnal teljesíteni:
1. Teljes amnesztiát a fegyveres

felkelés összes résztvevőinek, civileknek és katonáknak egyaránt.
2. Fegyverezzék le azonnal a tömeggyilkos államvédelmi alakulatokat.
3. A rend fenntartását vegyék át a hadsereg és a rendőrség néphez hű alakulatai.
4. A kormány adjon politikai menedékjogot a nép oldalára állt szovjet harcosoknak.
5. Azonnal állítsák bíróság elé Gerő Ernőt és azokat, akik a rádió népszerű gyalázó közleményeit fogalmazták.
6. Azonnal jelentsék be a rendkívüli pártkongresszus összehívását.
7. A rádió és a sajtó igazat tudósítsa.